

Hoofdstuk 51

Lieve kleinkinderen,

Toen ik overging naar de vierde klas van de lagere school, (dat is nu groep 6 van de basisschool) ging mijn jongste zus Tiny naar de eerste klas van de MULO school in Kollum. Als ik dan tussen de middag thuis kwam te eten, dan zaten mijn moeder en ik samen aan tafel. Mijn oudere broers en zussen waren getrouwd of aan het werk of gingen naar de middelbare school. Mijn jongste broer Bote voer toen als lichtmatroos op een kustvaarder. Mijn moeder heeft in die tijd over hem een aantal weken (maanden?) in grote spanning gezeten. In de krant lazen wij dat zijn schip “De Kars” in Kopenhagen aan de ketting lag en dat een zekere B.V. in de gevangenis zat. Gelukkig bleek later dat de kapitein van dat schip dezelfde initialen had als mijn jongste broer.

Maar wat ik jullie wilde vertellen: wanneer mijn moeder en ik het middageten op hadden dan las ik luidop een hoofdstuk voor uit de kinderbijbel van Anne de Vries. Mooie verhalen waren dat. Maar wat ik niet begreep, dat volk Israël, al die Israëlieten, wat waren ze toch stom! Deed God geweldige wonderen, strafte Hij zelfs de Egyptenaren met tien plagen en nog waren ze ongehoorzaam, ongeloofig en zeurden ze om brood en vlees. En dat terwijl ze nu vrij waren! Geen slaven meer van de Farao. Ja, dat was voor mij als kind onbegrijpelijk.

In de bijbel staat: ‘De Bewaarder Israëls sluimert noch slaapt.’ Dat betekent dat God voor ons allemaal dag en nacht met onze gebeden bereikbaar is. Ook staat in de bijbel dat God met het volk Israël een eeuwigdurend Verbond gesloten heeft.

Ook deze twee zinnen kan ik met mijn beperkt mensenverstand niet begrijpen. Dat mag je alleen maar geloven.

Hoofdstuk 51 - Het grote oproer - Numeri 16 en 17

De jaren die het volk Israël in de wildernis moest doorbrengen gingen langzaam voorbij. Jaren achtereen waren ze in Kades geweest, maar van tijd tot tijd moesten ze opbreken om gras voor hun dieren te zoeken. Het was een zwaar leven. En alle dagen waren weer precies hetzelfde: donkere rotsen, het bruine zand, hun grote platte tenten, het zoete manna en overdag de gloeiend hete zon, terwijl het 's avonds erg koud werd. Ja, zo is een woestijnklimaat. En het ergste was dat het altijd zo zou blijven. Ze hadden geen hoop meer op beter. Na die mislukte tocht naar het Zuiderland had niemand meer geprobeerd naar het land Kanaän te gaan. Ze deden wat Mozes tegen hen zei en wanneer de

wolkkolom voor hen uittrok, gingen zij er moe en onverschillig achteraan. Wat gaf het waar ze heengingen? Zij zouden toch nooit in het Beloofde Land komen.

Ondertussen kwam er een nieuw geslacht. Een nieuw volk dat bestond uit jonge mensen die toen ze letterlijk de woestijn in werden gestuurd, nog geen twintig jaar oud waren geweest.

En met uit al die duizenden later geboren baby's was een nieuw, jong en sterk volk gegroeid. Deze jonge mensen waren gewend aan dit harde leven in de woestijn.

Natuurlijk telden ook zij de jaren van hun 'ballingschap' in de woestijn.

Wanneer de straftijd voorbij zou zijn en alle oude mensen overleden, zouden zij dat mooie land van melk en honing binnengaan. Een land dat nog niemand van hen had gezien, maar dat God aan hun voorouders beloofd had. Maar soms, dan konden ze het niet uitstaan dat zij zo lang moesten wachten om iets wat hun vaders en opa's misdaan hadden. En wanneer er dan geen water en geen gras voor de dieren was, dan kwamen ze in opstand tegen Mozes en Aäron. Maar dan verscheen de Heer en hield rechtdag, net zolang tot hun woede weer weggezakt was en zij erkenden dat Mozes hun leider was.

Veertig jaren wachten in de woestijn.

Eén van de ergste rampen in die jaren van wachtend rondzwerven door de woestijn was het grote oproer dat Korach, Dathan en Abiram veroorzaakten.

Korach. Hij kwam uit de stam van Levi en het was hem altijd een doorn in het oog geweest dat uit zijn familie alleen Aäron priester mocht worden en dat alle

andere Levieten het niet verder konden brengen dan *helper-bij-de-Tabernakel*. Was Aäron nu echt zoveel beter dan alle anderen? Hij had destijds bij de berg Sinaï, die dag van het gouden kalf, ook niet zo'n best voorbeeld gegeven. Maar ja, hij was niet voor niets een broer van de 'grote' Mozes. Die hield hem altijd een hand boven zijn hoofd. Als het goed zou zijn dan zouden beide broers aan de kant gezet moeten worden en dan kon hijzelf hogepriester worden.

Waarom is Aäron wel en ben ik Korach, niet de hogepriester?

Toen hij lang over dit plan nagedacht had en er ook met andere mensen over gesproken had, kreeg hij kennis aan Dathan en Abiram, twee mannen uit de stam van Ruben.

In Israël was het een oud gebruik dat de oudste zoon het werk van een priester deed. En Ruben was de oudste zoon van aartsvader Jacob. Om die reden vonden Dathan en Abiram dat het priesterschap eerder aan hen toekwam dan aan de stam van Levi. Zij wilden Korach graag helpen om een einde te maken aan het leiderschap, aan de heerschappij van Aäron en Mozes. Ze zouden dan nog wel met Korach moeten afrekenen, want hij zou de mannen uit de stam van Ruben niet als zijn leider willen accepteren. Maar dat was van later zorg. Als eerst Mozes maar uit zijn ambt was gezet!

En toen begonnen ze eerst bij vrienden en kennissen en later ook bij andere mensen hulp te zoeken voor hun snode plannen. Ze kregen zelfs tweehonderdvijftig medestanders, allemaal belangrijke oudere mannen die veel

invloed hadden. Geen twijfel mogelijk, hun plannen zouden slagen. Het zou een grote volksbeweging worden.

Op zekere dag gingen ze brutaal naar Mozes en Aäron en eisten van hen dat ze hun ambt van leider en hogepriester neer zouden leggen.

‘Het is nu mooi genoeg geweest,’ zeiden ze, ‘het wordt hoog tijd dat ook anderen eens iets te zeggen krijgen. Jullie denken dat jullie beter zijn dan de andere Israëlieten. Maar het hele volk is heilig, want de Heer is aanwezig bij alle Israëlieten. Nu dan, waarom weert Aäron ons steeds bij het altaar in de Tabernakel?’

‘Mozes en Aäron, het is nu mooi genoeg geweest!’

Mozes was niet een man die in de eerste plaats aan zichzelf dacht. Hij had dit ambt om leider van het volk Israël te worden **niet** begeerd. Zo gemakkelijk was het niet om tussenpersoon te zijn tussen God en dit ongehoorzame volk. Ja, als God hem van zijn post afhaalde en een jongere man in zijn plaats benoemde, dan zou hij zelfs blij zijn geweest. Maar daarom kon hij nu niet doen, wat Korach en zijn vrienden wilden! God had hem geroepen bij de brandende doornstruik en Hij had Aäron geroepen voor de dienst bij het altaar. *Geen mens had het recht om hen aan de kant te schuiven.*

Deze grootse plannen van de Levieten gingen **niet** tegen hem en zijn broer Aäron, maar tegen God de Heer die hen uitgekozen had. En daarom zou hij deze mannen niet straffen – hoewel hij daar het recht toe had! - maar Mozes zou het aan God overlaten.

En weer lagen Mozes en Aäron plat op de grond voor ‘*de Tent om de Heer te ontmoeten*’. Ze gaven deze vraag van Korach in de handen van de Heer.

Toen de Heer met Mozes gesproken had gingen ze naar Korach en zeiden tegen hem: ‘Morgen weten we wie er heilig zijn. Dan zal de Heer laten weten wie Hij uitgekozen heeft, jullie of ons. En Korach, jij en je medestanders, neem allemaal jullie wierookvaten mee, de koperen schalen en doe daar gloeiende kooltjes in en leg daar wierook op. Die schalen moeten jullie aan de Heer aanbieden. De persoon die dan door de Heer uitgekozen wordt, die is heilig.

Ook Aäron zal voor ‘*de Tent om de Heer te ontmoeten*’ staan met zijn wierookvat en wanneer de Heer komt dan zal de man die Hij uitkiest leven en die Hij niet kiest zal sterven.’

Rechtop en trots stond Korach daar. ‘Het is goed, zei hij, ‘wij zijn niet bang en morgen zal iedereen zien dat wij heilig zijn.’

De Heer zal laten weten wie Hij uitkiest, jullie of ons.

Mozes keek Korach met zijn vrienden na. Het ging hem aan zijn hart dat zij zo koppig en eigenwijs waren. Het waren mannen uit zijn eigen stam, ja ze waren familie. Hoe konden ze zo. Begrepen ze dan niet dat ze morgen zouden sterven? Dat God de Heer hen zou doden. Nog één keer riep Mozes hen terug. Nog een keer waarschuwde hij hen: ‘Is het niet mooi genoeg dat God jullie uitgekozen heeft om te mogen helpen in de Tabernakel? Waarom willen jullie ook priester zijn terwijl de Heer in Zijn Wijsheid het priesterschap aan Aäron gegeven heeft? Weten jullie wel dat jullie niet tegen ons, **maar tegen God de Heer in opstand zijn gekomen!**’

Maar wat Mozes ook tegen hen zei, ze sloegen zijn woorden in de wind. Maar dan wilde hij toch ook nog Dathan en Abiram waarschuwen. Misschien dat die zouden luisteren en zich gingen bekeren nu het daar nog tijd voor was. Hij stuurde boodschappers om hen op te halen. Vol spanning wachtte Mozes.

Maar de boodschappers kwamen terug zonder de beide mannen uit de stam van Ruben. Mismoedig brachten ze de boodschap over. **‘Wij komen niet!’** hadden ze gezegd. ‘U heeft ons weggehaald uit een land waar eten en drinken voor iedereen was. U hebt ons hierheen gebracht om ons in de woestijn te laten sterven. Is dat niet genoeg? Moet u nu ook nog de baas over ons spelen? U zou ons naar een land brengen, overvloeiende van melk en honing. *Maar u heeft ons bedrogen! Nee, wij komen niet!*’

Diep voelde Mozes de hoon van deze spottende woorden. Door de schuld van dit ongehoorzame volk moest ook hij veertig lange jaren in deze woestijn wonen en nu verweten zij het hem. Nooit had hij hen in al die jaren kwaad gedaan. En nu hij hen uit goeder best riep, kreeg hij dit antwoord. Bitter bad Mozes: ‘Heer, neem morgen hun offers niet aan en straf hen maar.’

De volgende morgen in alle vroege stonden Korach en zijn vrienden voor *‘de Tent om de Heer te ontmoeten’*. Ze waren er klaar voor om de grote strijd te beginnen. Allemaal hadden ze hun wierookvat in hun handen, waarin gloeiende kooltjes en wierook lagen. Als een eenzame man, tegenover die grote menigte stond Aäron daar, ook met zijn wierookvat in zijn handen.

Aäron met zijn wierookvat in zijn handen.

Toen zagen ze allemaal de Heerlijkheid van de Heer neerdalen en wild begonnen die tweehonderdvijftig mannen met hun wierookvaten te zwaaien. Vanuit al die koperen schalen steeg de rook van wierook omhoog, als een mantel die hen moest beschermen tegen het vuur van God.

Ook Aäron zwaaide met zijn wierookvat, maar de rook vanuit zijn koperen schaal had niets van een beschermende mantel. Slechts een paar dunne wolkjes wierook waaiden om hem heen. Maar bang was hij niet. Hij vertrouwde op de Heer.

Alle Israëlieten zagen de Heer, stralend en machtig. En ze hoorden Hem zeggen: ‘Mozes en Aäron, Ga opzij, weg bij die ongehoorzame mensen. Want Ik ga hen nu vernietigen.’

Dit strenge Woord van God kwam niet onverwachts. Mozes had er gisteren zelfs om gebeden. Maar het hele volk gestraft worden? Nee, dat was Mozes zijn bedoeling niet geweest. Het volk had deze keer geen schuld.

Weer lagen Mozes en Aäron plat op de grond voor *‘de Tent om de Heer te ontmoeten’* en weer smeekte Mozes: ‘O God, u heeft iedereen het leven gegeven. Gaat U nu het hele volk straffen voor de fouten van één mens?’

En weer luisterde God naar zijn vriend Mozes. ‘Ik zal het volk sparen,’ zei Hij, ‘maar laat dan het volk bij deze mannen van Korach vandaan gaan. Want iedereen die bij Korach in het complot zat, zal sterven.’

Het volk hoefde niet lang hierover na te denken. Ze hadden de Stem van de Heer gehoord en zagen het vuur in de wolkkolom. Bevend van angst renden ze bij Korach en zijn vrienden vandaan.

Dat was niets te vroeg, want nauwelijks waren ze op veilige afstand of de bliksem kwam uit de wolkkolom en doodde Korach en allen die het met hem eens waren. Uit de op de grond gevallen wierookvaten kwam nog rook dat over de dode mensen heentrok. Het had hen niet kunnen beschermen tegen Gods toorn.... En naast de gevallen, rustig en rechtop, stond Aäron. In zijn mooie priestermantel zat nog geen schroeiplekje.

Alle mensen konden zien, wie God uitgekozen had tot het priesterambt.

Direct na dit vreselijke oordeel riep Mozes de oudsten van het volk en met z’n allen gingen ze naar de tenten van Dathan en Abiram. Gisteren, toen het nog kon, waren zij niet bij Mozes gekomen. Maar nu kwam Mozes naar hen toe. De tijd van genade was voorbij.

Dathan en Abiram stonden hen al op te wachten. Ze wisten dat Mozes bij hen zou komen. Daar stonden ze, voor hun tenten met hun vrouwen, kinderen en kleinkinderen. Ze waren nog even trots als gisteren toen ze de boodschap kregen om naar Mozes toe te gaan.

Nu wisten ze dat ze de strijd hadden verloren. Ze voelden dat ze moesten sterven, maar ze waren te eigenwijs om hun ongelijk toe te geven. Mozes moest maar doen wat hij niet kon laten. Maar zij zouden niet om genade smeken! Aan God die hen nu strafte dachten ze niet. Mozes, de man uit het geslacht van Levi,

die haatten ze! En zij kwamen uit het geslacht van Ruben, de oudste zoon van aartsvader Jacob....

Mozes zei geen woord tot hen. Wat voor zin had dat ook? Zij wilden toch niet naar hem luisteren. Maar het volk zou weten dat deze straf niet van hem uitging, dat het niet om zijn eer of zijn leiderschap ging, maar dat God deze mensen strafte.

‘Ga bij de tenten van Dathan en Abiram vandaan en raak niets aan dat van hen is. Anders zullen jullie sterven, door hun fouten. En opdat jullie goed zullen weten dat de Heer mij gestuurd heeft om deze mannen te straffen, zullen zij niet sterven zoals andere mensen. Nee, de aarde zal opengaan en deze mensen met al hun bezit zullen levend begraven worden. Zo zullen jullie allemaal weten dat deze mannen de Heer getergd hebben en ook, dat de Heer mij als leider van jullie uitgekozen heeft.’

Direct vluchtten alle mensen. Niemand bleef bij Dathan en Abiram staan dan alleen hun families,

Een ogenblik later scheurde de grond open en verdwenen deze twee mannen met hun hele familie in de grond. Ook hun bezittingen, tenten, slaven en vee storten de donkere diepte in. Nu was het te laat, voor eeuwig te laat. Een vreselijk gejammer van mensen in nood klonk uit de diepte. Maar geen mens kon hen meer redden. Even later sloot de aarde zich....

Een vreselijk gejammer van mensen in nood klonk uit de diepte.

Terneergeslagen en erg moe gingen de Israëlieten die avond naar bed. Maar slapen konden ze niet. Wie het allemaal van dichtbij meegemaakt hadden waren diep onder de indruk. Na dit wonder dat ze gezien en meegemaakt hadden wisten ze niets meer te zeggen.

De besten van het volk bogen hun hoofden en dachten: God heeft gesproken en nu moeten wij onze monden dichthouden. Maar de meeste mensen hadden dit Godswonder niet gezien en die dachten: Had de Heer niet wat milder kunnen straffen? Zoveel mensen dood. Moest dat nu zo? Of was dit een plan van Mozes geweest die zijn kans schoon had gezien om al zijn vijanden te doden? Ja, dat moest het geweest zijn. *De Heer was barmhartig, maar Mozes was te streng!*

De volgende ochtend stonden ze in grote getale weer voor Mozes en Aäron. ‘Dit had gisteren zo niet gemoeten!’ riepen ze. ‘Jullie hebben het volk van de Heer gedood. Gods vrome kinderen zijn dood en wij zullen hen wreken!’ O Heer, dacht Mozes, begint het nu weer van voren af aan? Begrepen deze mannen nu nog niet waarom Korach, Dathan en Abiram gestraft werden? Waren er nu nog geen doden genoeg gevallen? ‘Kom,’ zei hij moe tegen zijn broer Aäron, ‘volg mij naar *‘de Tent om de Heer te ontmoeten’*. Hij wilde weer alles aan de Heer voorleggen en God de Heer zou recht doen tussen hem en deze woedende menigte. En als Gods toorn weer op het volk zou neerdalen, zou hij weer voor hen bidden. Maar ze maakten het hem wel erg moeilijk.

Ze stonden nog maar net bij de tent of de Heerlijkheid van de Heer kwam bij hen en God sprak: ‘Mozes en Aäron, ga bij dit volk vandaan voordat Ik ze allemaal gedood heb.’

Bijna op hetzelfde ogenblik zagen Mozes en Aäron het. Er brak een dodelijk plaag uit en ze zagen de mensen letterlijk omvallen. Nog nooit was de straf zo snel op het vonnis gevolgd. Nog nooit was bidden zo snel nodig geweest. Mozes vergat alles wat het volk hem aangedaan had. Hij wist maar één ding: als ik niet voor hen bid, sterven ze allemaal!

‘Vlug,’ zei hij tegen Aäron, ‘haal je wierookvat.

‘Haal je wierookvat.’

Doe er gloeiende kooltjes van het altaar in. Leg daar wierook op. Ga dan naar het volk en vraag aan God om de mensen te vergeven. Doe het zo snel mogelijk want de Heer is al begonnen met straffen!’

Toen liet Mozes zich voor *‘de Tent om de Heer te ontmoeten’* weer plat op de grond vallen en begon hij te bidden, net zolang tot Aäron weer terug was. Veel mensen waren al dood neergevallen en over levenden en doden, over zieken en stervenden zwaaide Aäron de walm van de blauwe wierook.

Toen na enige tijd de plaag ophield waren er duizenden mensen gestorven. Diezelfde avond nog begroeven ze buiten het tentenkamp de doden. De wierookvaten, de koperen schalen die Korach en zijn vrienden hadden gebruikt, werden platgeslagen en daarna werd het altaar ermee bekleed. Dit koper op het altaar moest de Israëlieten herinneren aan wat er gebeurd was.

Er gingen lange, warme dagen voorbij. Niemand durfde meer iets verkeerd tegen Mozes te zeggen of tegen hem in te gaan. Maar de Heer wilde niet dat zijn volk alleen uit angst Hem gehoorzaam was. *In Zijn grote genade deed God nog een wonder om het volk te leren dat Hij, de Almachtige vrij is om te kiezen wie Hij wil en dat de mens dat moet accepteren.* Wanneer God Aäron riep tot het ambt van hogepriester, dan had Korach niet het recht om daar tegenin te gaan. En wanneer God de Levieten uitkoos om in de Tabernakel te helpen, dan mochten de mensen uit de stam van Ruben zich daar niet mee bemoeien.

Op Gods bevel kreeg Mozes uit elke stam een houten staf en schreef daar de namen van Jacobs zonen op. Alleen op de staf van zijn broer kwam niet de naam ‘Levi’ te staan, maar de naam ‘Aäron’.

Zelf moest Mozes deze twaalf staven in het Heilige leggen, dichtbij het kleed, waarachter de ark stond.

De volgende ochtend, terwijl de oudsten buiten stonden te wachten, kwam Mozes uit het Heilige en gaf iedereen zijn staf terug.

Mozes gaf iedereen zijn staf terug.

Maar gedurende de nacht was er een groot wonder gebeurd: de staf van Aäron, die jaren en jaren geleden uit een amandelboom was gesneden, was weer tot leven gekomen. Er groeiden knoppen en bloemen aan en zelfs rijpe vruchten. Beschaamd gingen de stamoudsten terug naar hun tenten. Ze hadden deze ochtend hun lesje goed geleerd. Van de twaalf staven bloeide er één. Van de twaalf stammen van Israël had God er één uitgekozen en God Zelf zou weten welke. Geen mens mocht zeggen: ‘Waarom hij wel en ik niet?’

De staf die bloeide en vruchten droeg, kreeg een plek in de ark die in het Heilige der heiligen stond.

***De staf die bloeide en vruchten droeg,
kreeg een plek in de ark, die in het Heilige der heiligen stond.***